

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ANAYASA - ADALET KARMA ÜYELERİNDEN KURULU

ALT KOMİSYONU

ALT KOMİSYON TUTANAKLARI

05.05.2017 Tarihli Alt Komisyon Toplantı Tutanağı

5 Mayıs 2017 Cuma
BİRİNCİ OTURUM
BAŞKAN: Murat ALPARSLAN (Ankara)
Açılma Saati: 14.53

BAŞKAN – Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Alt Komisyon Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, karma alt komisyonun 2’nci toplantısını açıyorum.

Bu toplantımızın gündemini dün yaptığımız 1’inci toplantımızda Divanımızı teşkil ettikten sonra kararlaştırmıştık. Ancak tutanağa geçmesi açısından gündemi bir kez daha hatırlatmak isterim.

21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun referandum sonucunda kabul edilmiş ve bazı hükümleri yürürlüğe girmiştir. Bu değişikliklikle Anayasa’ya eklenen geçici 21’inci maddenin (c) fıkrasına göre, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yedi üyesi için seçim yapması gerekmektedir.

Yürürlüğe giren maddelerden biri de toplantı gündemimizi teşkil eden -yeni adıyla- Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçiminin yapılmasıdır.

İsterseniz süreçle ilgili kısa bir bilgi verdikten sonra, söz almak isteyen üyelerimize de söz vererek toplantıya devam etmek istiyorum.

4/5/2017 Perşembe günü yani dün bu salonda Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon toplantı yaptı. Karma Komisyon, bu toplantıda aldığı karar gereğince bir karma alt komisyon kurdu ve bizleri de üye olarak seçti. CHP ve HDP alt komisyona üye vermedi.

Alt komisyon üyelerimiz: Murat Alparslan, AK PARTİ Ankara Milletvekili; Mehmet Parsak, MHP Afyonkarahisar Milletvekili; Cengiz Aydoğdu, AK PARTİ Aksaray Milletvekili; Hakan Çavuşoğlu, AK PARTİ Bursa Milletvekili; Yılmaz Tunç, AK PARTİ Bartın Milletvekili; Zekeriya Birkan, AK PARTİ Bursa Milletvekili olarak belirlendi. Bu üyelerimiz arasından da yapılan seçimde Başkan olarak ben, Ankara Milletvekili Murat Alparslan ve Başkan Vekili olarak da MHP Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Parsak seçildik.

Bizi seçerken görev alanımız ve bizden beklentiler de komisyon tarafından belirtilmişti. Buna göre görev alanımız ve çalışma süremiz de şu şekilde belirlenmişti:

“Kurulan alt komisyonun çalışmalarında tam tutanak tutulmasına” diye karar verilmişti. Zaten çalışmalarımızda tam tutanak tutuluyor ve stenograf arkadaşlar da bu işlerini şu an icra ediyorlar.

Çalışma konusuyla ilgili olarak Karma Komisyon adına yazışma yapma konusunda da yetkili kılınmış idik. Belki incelenecek evraklarla ilgili bazı kurumlarla yazışma ihtiyacı doğabilir diye de bu yetki verilmiş idi.

Ayrıca “adayların başvuru evrakının incelemesine, değerlendirmesine ve seçim evrakının hazırlanmasına” diye farklı bir görevimiz de bulunmaktadır. Bu madde gereğince de bu çalışmayı bugün yapmayı planlıyoruz.

Diğer bir maddemizde ise “alt komisyon çalışmalarının en geç üç gün içerisinde tamamlanmasına” diye karar verilmiş idi. Dolayısıyla, çalışmalarımızı bu belirtilen çerçevede de hızlı bir şekilde yapmak, istenilen kararları almak ve bitirmek istiyoruz.

Hatırlatmak açısında tekrar edecek olursak, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek 7 HSK üyesinden 3 üye Yargıtay üyeleri arasından, 1 üye Danıştay üyeleri arasından, 3 üye de yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından, öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere en az 1'inin öğretim üyesi ve en az 1'inin de avukat olması zorunluluğuyla belirlenecektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek bu 7 HSK üyeliği için 36 Yargıtay üyesi, 8 Danıştay üyesi, 7 yükseköğretim üyesi, 32 avukat olmak üzere toplam 83 aday adayı başvuruda bulunmuştur. Hâlihazırda bu adalara ait evrak burada salonda bulunmaktadır.

Bugün hep birlikte yapacağımız müzakere, seçime girmeye hak kazanacak adaylara ilişkin evrak bazında yapacağımız tespit ve alacağımız kararlar ile seçim evrakının hazırlanması gibi hususlar Karma Komisyonumuza da yol gösterici nitelikte olacaktır. Konuya ilişkin bütün üyelerimizden değerli, yapıcı katkılar beklediğimi de ayrıca belirtmek isterim.

Çalışmalarımızı bir raporla Karma Komisyonun bilgisine sunacağız. Nihai karar almak Karma Komisyona aittir. Biz Karma Alt Komisyon olarak sadece bize verilen görevi yapmak durumundayız.

Söz almak isteyen sayın komisyon üyelerimize söz vermeden önce vaktimizin de sınırlı olduğunu bir kez daha sizlere hatırlatarak toplantımızı başlatıyor ve bu konuda söz almak isteyen arkadaşlarıma söz vermek istiyorum.

Buyurun Hakan Bey.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Komisyonumuzun çok değerli üyesi arkadaşlarım, öncelikle hepimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Toplantımızın hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Karma Alt Komisyon olarak gerçekleştirmekte olduğumuz bu 2'nci toplantıda, sizin beyanlarınızdan anladığım üzere, öncelikle başvuru şartlarının varlığı üzerinde bir tetkikte bulunacağız, akabinde de seçim usulüne ilişkin bir tespitte bulunacağız. 83 aday adayının müracaatı neticesinde ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından yapılan duyuruda belirlenen esaslar çerçevesinde, öncelikle mevcut başvuruları bu çerçeve bakımından değerlendirmemiz gerekmektedir. Ancak burada bir hususu belirtmek gerekir. Bizim yasama üyeleri olarak bu noktada yasama faaliyeti çerçevesinde yapmamız gereken inceleme, mensup oldukları aidiyetleri bakımından ve başvuru koşullarını taşıyıp taşımadıkları bakımından yapılması gereken bir incelemedir. Diğer hususlarda, özellikle evrakların, sunulan belgelerin muhtevasına, geçerliliğine, kaynağına ilişkin yapılacak incelemelerin de idari nitelikte incelemeler olduğundan idari görev bakımından incelenmesi, yapılması gerekmektedir. Bizim yapacağımız bu incelemede, sonuç olarak, başvuruları başvuru şartları bakımından inceleyip teyit edeceğimiz diyorum. Bu bakımdan, öncelikle, bu çerçevede Danıştaydan, Yargıtaydan, Yükseköğretim Kurumu hukuk formasyonu öğretim üyeleri arasından ve avukatlar arasından gelen başvuruları ayrı ayrı incelemeye geçebiliriz. Bu noktada sizin ihtiyaç hasıl olduğu takdirde üyeler arasında bir görev tasnifi yapmanızı uygun olacaktır. Bu noktada diğer üyelerin bu husustaki değerlendirmelerini takdire bırakıyorum.

Şimdilik söyleyeceklerim bundan ibaret. Sizin vereceğiniz görevler muvacesinde çalışmaya hazırız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hakan Bey.

Zekeriya Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Çok Değerli Başkanım, değerli komisyon üyeleri; ben de hepimizi saygıyla selamlıyorum. Yapacağımız çalışmalar Türkiye'de yapılan yeni Anayasa değişikliğinden sonra bir ilk olması hasebiyle buradaki birçok şeyin ileride bir teamül olacağını da düşünerek yapacağımız konularda gelecekteki çalışmalar için de anlam ifade edeceğinden daha ince eleyp sık dokumamız

gerektiği kanaatindeyim. Bu anlamda Hakan Bey'in, Sayın Hakan Çavuşoğlu'nun söylemiş olduğu beyanlara ben de katılıyorum. Sırasıyla gidelim diyorum, önce başvuruları hep birlikte inceleyelim, benim önerim o yönde. Tabii, burada bizim başvuru evrakların gerçekliği konusunda bir inceleme yapmamız mümkün değil çünkü öyle bir şeyimiz de yok ama biz sadece Yargıtaydan gelen üyelerin Yargıtaydan gelip gelmediklerini, Danıştaydan gelen üyelerin Danıştaydan olup olmadıklarını ekteki belgelere göre... Çünkü bu belgeler idare tarafından incelenmiş belgeler ama biz bu belgelerin doğruluklarını ve diğer konuları daha sonra artık kurumda o zaman incelemesi yapılabilir. Arkasından, yine, işte Danıştaydan gelip gelmediğikleri, avukatların baroya kayıtlı olup olmadıkları ve avukatlık sıfatını taşıyıp taşımadıkları yönünde bir inceleme yapalım.

Diğer ikinci bir şekil olarak da seçim usulünü yani nasıl bir seçim yapılacağını... Bu noktada da sırası gelince, önce 1'inci aşamayı geçtikten sonra plan yapalım diyorum. Bu şekilde adım adım gidersek sonuçlandırmış oluruz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Birkan.

Sayın Parsak, buyurun.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Alt komisyonumuzun değerli üyelerini ben de sözlerimin başında saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Sayın Birkan'ın da ifade ettiği gibi, bizim burada idari çerçevede gelen belgelerin doğru olup olmadığını, gerçeği yansıtmadığını incelemek gibi bir imkânımız, yetkimiz fiilen de fiziken de yok. Ondan dolayı, bizim bize ulaşmış olan belgelerin doğru olduğunu, sahi olduğunu kabul etmek suretiyle bunların anayasal çerçevede gerekli şartlara uygun olup olmadığını gösterip göstermediği bakımından bir inceleme yapmakla yetinebileceğimizi düşünüyorum. Bunu yaparken de zaten az sayıda bir alt komisyon üyesiyiz. İşte birinden başlayarak gruplar hâlinde tasniflendirip... Söz gelimi Yargıtay üyelerinden başladığımız zaman müracaatçının Yargıtay tarafından kendisine verilmiş Yargıtay üyesi olduğuna ilişkin belgeye bakıp Yargıtay üyesi olup olmadığını anlayabilecek durumdayız. Aynı şekilde, Danıştaydan da öyle, avukatlar bakımından ilgili barolardan bu mahiyetteki incelememizi yapıp önce anayasal şartlara uyup uymadığı çalışmasını tamamlayıp, arkasından da diğer görevimiz olan seçime ilişkin evrakların ve yöntemin usulünün hazırlığına geçmek gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de toplantımızın hayırlı olmasını diliyorum. Gerçekten çok önemli bir Anayasa değişikliğinin ertesinde Meclisimize verilen bir görev için Anayasa-Adalet Karma Komisyonumuz toplandı ve alt komisyon oluşturdu. Hâkimler ve Savcılar Kuruluna ilk kez Meclisimiz üye seçecek. Üye seçimi usulü de zaten Anayasa'mızın Anayasa değişikliğiyle getirilen geçici 21'inci maddesinde ayrıntılı bir şekilde belirtiliyor. Usul belli, tabii bu usulü en güzel şekilde çünkü ilk kez uygulaması gerçekleştirilecek Anayasa-Adalet Karma Komisyonu adayları belirleyerek Genel Kurula bildirecek.

Tabii, karma komisyonun bize, alt komisyona vermiş olduğu görev bir ön hazırlık görevi yani seçimi yapacak olan Karma Komisyon, biz onlara bir hazırlık sürecini gerçekleştirmiş olacağız. Yargıtaydan 3 üye seçilecek, 9 adayı karma komisyon belirleyecek. Danıştaydan 1 üye seçilecek, Karma komisyon 3 aday belirleyecek. YÖK ve avukatlardan 3 üye, 1 avukat ya da 1'i öğretim üyelerinden 9 adayı Karma Komisyon belirleyecek. Tabii, bu seçim öncesi bir hazırlık yapmak gerekiyor, bu hazırlığı da biz alt komisyon olarak gerçekleştirmiş olacağız.

Bizim yapacağımız işlemler sınırlı. Başvurular var, 83 tane başvuru. Bu başvuru yapanların gerekli şartları haiz mi, değil mi? Bu anlamda tabii idareye büyük görev düşüyor çünkü başvurular Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yapıldı. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bu başvuruları aldı, belgelerin gerçekliği noktasında elbette ki bir ön inceleme yapılmıştır, komisyona verilmeden önce yapılmış olması gerekir yoksa biz burada belgenin sahteliği vesaire bunları inceleme noktasında bilirkişiye gönderecek durumumuz da söz konusu değil. Dolayısıyla idare bu incelemeleri yapmıştır diye kabul ediyoruz ve komisyonumuza yaparak göndermiştir.

KANUNLAR VE KARARLAR BAŞKAN YARDIMCISI BURAK BAYLAN – Efendim, biz ilan çıktıktan sonra, cuma günü ilana çıktık, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bu, siyasi partiyle ilgili olup olmadığına dair orada bir büro nöbet hâlinde oldu. İstenen evraklarla ilişkin birimlerde birileri tutuldu yani biz onu görüştük. Hafta sonuna denk geldiği için cumartesi, pazar, pazartesi üç gün, beş gün de arkadaşlar nöbetçi kaldı. Biz evrakı şöyle yaptık: Mesela nüfus kâğıdının aslını getirdi, biz örneğini onayladık. Ne bileyim, diplomanın aslını getirdiler, onayladık. Zaten Yargıtay ve Danıştaydan aldıkları yazılar ıslak imzalı, resmî yazılar. Biz evrakların aslını görenek biz onayladık, evrakların aslı geldi, biz suretlerini fotokopisi olarak aldık yani işlemimiz bu şekilde oldu.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O zaman siyasi parti üyeliğiyle ilgili bir problem yok.

KANUNLAR VE KARARLAR BAŞKAN YARDIMCISI BURAK BAYLAN – Onu zaten Yargıtaydan resmî yazıyla aldık, avukatlar için.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yargıtaydan resmî yazıyla aldınız. Diğer belgelerin tüm asıllarını gördünüz ve asıllarını görerek onayladınız. Dolayısıyla, bizim burada belgenin gerçekliğiyle ilgili, sıhhatiyle ilgili bir araştırma yapmamızı gerektirecek bir durum zaten söz konusu değil. Biz ana komisyona, Karma Komisyona hazırlık teşkil edecek şekilde bu 83 kişinin tekrar bir gözden geçirilmesini yapalım ve raporumuzu ona göre hazırlayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili yapılan müzakerelerde ortaya çıkan kanaat, Resmî Gazete’de Anayasa değişikliğinin yayınlanmasından sonra başlayan yasal süre sonrasındaki beş günlük süre içerisinde Meclis Başkanlığına yapılan müracaatlarda ne tür evraklar isteneceği Meclis Başkanlığının web sayfasında duyurulmuş idi. Bu evraklar başvuru belgelerine eklenmek suretiyle aday adayları bir şekilde Meclis Başkanlığına başvurularını yaptılar. Meclis Başkanlığına yapılan bu başvurularda yine yetkili kişiler tarafından ıslak imzalı asıl belgeleri görülmek suretiyle tasdik edilerek alınmış durumda.

Ayrıca, zaten Anayasa’nın öngördüğü kriterler dışında kıyas yoluyla başvurularda yeni bir kriter üretilmeyeceği de malumdur ve Anayasa’da belirtilen yegâne kriter de mensubiyet kriteridir. Komisyonun gündemine hâkimiyet ilkesinden kaynaklanacak kriter koyma yetkisinin hukuki temele oturtulacak bir kural da bulunmamaktadır. Gerek İç Tüzük’te ve gerekse kurumsal yasada düzenleme yapılmadığından o düzenlemelerde benimsenecek ölçütleri karma komisyonun öngörmesi veya keşfetmesi de düşünülemeyecektir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Anayasa’ya aykırı olmayan hükümler uygulanacak zaten.

BAŞKAN - Bu sebeple, bu mevcut başvuruların, çalışmalarda uygulanacak olmakla birlikte bu aşamada başvuruların sadece mensubiyet kriterleri açısından değerlendirilerek Komisyon tarafından çalışmalara devam edilmesi gerekmektedir. Bu anlamda da, başvuran 83 kişiyle ilgili mensubiyetlerini de belirtecek kriterleri hep birlikte değerlendirelim arkadaşlar.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Önce şeyden başlayalım isterseniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Elden ele dolaştırılmı mı?

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Şöyle, Başkan göstersiz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Göstersiz.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Sadece belgesine bakalım.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – O kadar, başka bir şey yok.

BAŞKAN – Bir arkadaş...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Başkan, ben şuraya kadar geldim.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Önce Danıştaydan başlayalım.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Önce Danıştaydan başlayıp bitirelim.

BAŞKAN – İsterseniz başvuruların isimlerini ben buradan okuyayım.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Evet.

BAŞKAN – Siz oradan, evraklardan mensubiyet açısından var olduğunu...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Evet, evet.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Tamam.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Söylemiş olun, böylelikle de kayda geçmiş olsun.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) - Aday adaylarının ismini hiç zikretmesek, tutanaklara geçmese diyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Geçsin.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Yok, bence, bilakis, geçmeli Sayın Vekilim. Yani, o, karar altına alırken raporda sonrasına dair çok fazla müracaat olursa...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bunlar artık bütün basına yansıdı, aleni.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Tabii. Hayır, o, şundan: Zannediyorum Sayın Vekilim daha sonra 500 kişi, 1.000 kişi müracaat ederse, ilk uygulama bu olacağı için, o yönde zorluk oluşturabilecek mahiyette bir şey olmasın diyor da...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teamül sayılmaz bu yani gelecekle ilgili başka bir uygulama...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Hem teamül sayılmaz hem de bence bizim buradaki işimizi iyi yapabilmemiz bakımından da tek tek, işte “Danıştay üyesi, müracaatçı A kişinin Danıştay üyesi olduğuna ilişkin belgesinin de var olduğu tespit edilmiştir ve şartlara uygundur.” demek suretiyle buraya geçmeliyiz yani.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Biz aslında alt komisyonlarda hiç tam tutanak tutmamıştık.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Burada karar verildiği için artık onu tartışmanın anlamı yok, onun kararı asıl komisyonunda verildi.

BAŞKAN - Burada şu ikisinde tercihte bulunalım: İsimleri, mesela Danıştaydaki 8 kişiyi ismen okuyup “Belgeleri tamamdır.” diye toplam bir kanaat mi belirtelim, yoksa ismi okuyup o kişiyle ilgili özel bir kanaat mi, tespit mi belirtelim?

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – İsmi okuyup özel bir tespit bence, hiçbir tartışmaya meydan vermeyelim yani.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ama, Cengiz Bey’in dediği gibi bu, ileride öğretim görevlileri ve şeylerin sayıları çok büyük olabilir.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Teamül olmaz, sonrasında farklı...

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) - İsmnin zikredilmemesi pek çok açıdan... Çünkü biz burada isim tespit etmiyoruz. Hiçbir şaibeye de meydan vermeyiz. Yani, düşünün. Bu başka bir açıdan da, yani, burada zikretmek istemediğim bir açıdan da... Çünkü bu karma komisyonun... Bize denseydi ki “Bir ön eleme yapın.”, ona göre...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Tabii, bir eleme yapmıyoruz, biz bunların var olup olmadığı tespit ediyoruz.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Evet. Sadece “Şu kadar adayın evrakları incelendi. Şu kadar sayı...”

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bir ara verelim mi?

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Bir ara verelim o zaman, peki, bir ara verelim.

BAŞKAN – O zaman, değerli arkadaşlar, toplantımıza on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.13

İKİNCİ OTURUM
BAŞKAN : Murat ALPARSLAN (Ankara)
Açılma Saati: 18.00

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantımıza verilen aradan sonra kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Alt Komisyon tarafından müştereken yapılan inceleme sonunda; HSK üyeliği için toplam 83 başvuru vardı, bunlardan 36 tanesi Yargıtay üyesi, 8 tanesi Danıştay üyesi, 7 tanesi öğretim üyesi, 32 tanesi de avukat olarak müracaat etmişti. Yapılan inceleme neticesinde, Anayasa’da belirtilen şartlara ilişkin yeterliliklerin var olduğu konusunda mutabakata varıldı ve böylece 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un çerçeve 17’nci maddesiyle Anayasa’ya eklenen geçici 20’nci maddenin (c) fıkrası hükmünde belirtilen nitelikleri haiz oldukları anlaşılmıştır.

Bu tespitimizden sonra, Komisyonumuzun bir diğer görevi olan seçimlerin ve seçim hazırlıklarının yapılmasıyla ilgili konu başlığına geçmiş bulunmaktayız. Bu anlamda, seçimlerin, seçimlerde kullanılacak oy pusulalarının, zarfların, oy tasnif tutanağının, devam cetvelinin ve tasnif komisyonu tutanağının hazırlanmasının ve bu hazırlıkla ilgili yapılacak tespitlerin Komisyonumuzca değerlendirilmesi aşamasına gelmiş bulunuyoruz.

Bu konuda söz almak isteyen arkadaşımız varsa söz vereceğim.

Hakan Bey, buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Malumunuz, söz konusu Anayasa değişikliğine ilişkin hükümde HSK’ya seçilecek ve Meclis tarafından seçilecek üyelerle ilgili şartlar belirlenmişti. Bu noktada Yargıtaydan seçilecek üyeler için, her bir üyelik için 3 aday Komisyon tarafından belirlenecek olup Genel Kurula gönderilecektir. Yine, Danıştay tarafından Danıştay üyeleri arasından seçilecek 1 üye için Alt Komisyon tarafından üç katı belirlenecek olup Genel Kurula sevk edilecektir. Hakeza, öğretim üyeleri arasından ve avukatlar arasından seçilecek 3 üye için de en az 1’inin, öğretim üyesi ya da avukat olması kaydıyla, üç katı aday aday olması Komisyonumuz tarafından tespit edilip Genel Kurula sevk edileceği hükme bağlanmıştır. Bu hüküm çerçevesinde, yapılacak oylama işleminde güdülmesi gereken usulün, kanaatimce, Yargıtaydan seçilecek her bir üyelik için ayrı ayrı oylama yapılması ve üç katı aday adayı belirlenmesi gerekmektedir. Aynı şekilde, Danıştaydan belirlenecek üyelik için de üç katı aday belirlenmesi ayrı bir oylama yöntemiyle, öbür taraftan, öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilecek olan aday adayları için de bu gruptan seçilecek üyelerden en az 1’isinin avukat ya da öğretim üyesi olması gerekliliği nazara alındığında, ilk önce öğretim üyeleri arasından başvuranların içerisinde 1 üyeye karşılık üç katı adayın bir oylamayla, gene avukatlar arasından yapılan başvurular arasından da 1 üyeye ilişkin üç katı aday belirlenmesi ayrı ayrı yapılarak, son olarak da seçilmiş olan aday adayları dışındaki diğer avukat ve öğretim üyesi adaylarının tek bir listede oy pusulasına dercedilmek suretiyle birleştirilerek bu aday adayları arasından da 1 üyelik için üç katı aday belirlenmesi gerekmektedir. Benim oylamaya ilişkin, usule ilişkin önerim bu yöndedir.

Diğer hususlarla ilgili olarak da bu konuda karar verildikten sonra gerekirse oy pusulasının muhteva ve mahiyeti, şekliyle ilgili olarak da açıklamada bulunmak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi değerli arkadaşlar, mevcut Anayasa değişikliğinde her bir üyelik için gizli oyla seçimin yapılması hükmü öngörülmüştür. Bu kapsamda Komisyonumuz tarafından da Genel Kurulda seçimi yapılacak her bir üyelik için üç katı tutarında adayın Genel Kurula gönderilmesi esas benimsenmiş ve hüküm altına bağlanmıştır. Bu kapsamda, başvurular arasında her bir kontenjan veya seçileceği yer bakımından ayrı ayrı seçimlerin yapılması seçimlerin selameti, titizliği, düzeni ve tertibi açısından da doğru olacaktır. Bu kapsamda, Yargıtaydan başvuran 36 üye arasından Yargıtaydan seçilecek 1 üye için üç katı tutarındaki ismi belirlemek için birinci oylama yapılacak, bu birinci oylamada yeterli çoğunluk sağlanmazsa ikinci tur yapılacak ve bu şekilde belirlenecek turlar sonrasındaki 3 kişi seçildikten sonra Yargıtaydan seçilmesi öngörülen ikinci aday için yeni bir oy pusulasıyla bu 3 kişi çıkarılarak kalan Yargıtay üyeleri arasından birinci oylamadaki aynı usullerle süreç takip edilecek ve sonrasında, yine bu üç kişinin seçilmesinden sonra kalan Yargıtay üyeleri arasındaki kişiler arasında oluşturulacak seçim pusulasından yine 3 kişinin seçimi ilk turlardaki usul çerçevesinde yapılarak karara bağlanacaktır. Sonrasında, Danıştaydan gelen adaylarla ilgili seçimde öngörülen usul de aynı şekilde Yargıtaydaki birinci oylama usulleriyle yapılmış olacaktır. Diğer avukat ve öğretim üyeleri arasından yapılacak seçimlerde mevcut düzenlemede en az birinin avukat veya öğretim görevlisi olması hükmü benimsendiğinden, oluşturulacak oy pusulasının ilkinde sadece avukatlar yer alacak ve avukatlar arasından 3 kişi seçilerek yeterli çoğunluk sağlanana kadar turlar devam edecek, o seçim yapıldıktan sonra bu sefer öğretim üyeleri arasından seçilecek 1 kişi için 3 kişinin seçimi yine yeterli çoğunluk sağlanana kadar devam edecek ve 7'nci adayın belirlenmesiyle ilgili yapılacak süreçte de geriye kalan avukat ve öğretim üyelerinden oluşan oy pusulası üzerinden, yine aynı nisaplarda aranacak çoğunluk üzerinden bir 3 kişi belirlenmiş olacak ve böylece Genel Kurulun seçimine esas teşkil edecek 21 kişinin Komisyon tarafından da seçimi tamamlanmış olacaktır.

Bu anlamda oy pusulalarında ad, soyadı ve oyunun kullanılmasını gösterecek hanenin olduğu oy pusulalarının kifayet edeceği kanaati Komisyonumuz tarafından kabul edilmiştir. Oylamada zaten belirtilen hüküm çerçevesinde en fazla 3 kişi işaretlenebilecektir. Bu şekilde yapılacak oy işlemleriyle ilgili zaten Komisyonumuzun bir tasnif heyeti ve Komisyonu oluşturma ve bunun çalışma şartları ayrıca bir görevlendirme konusudur. Bunun ötesinde oy pusulaları, zarflar, oy tasnif tutanağı, devam cetveli ve tasnif komisyonu tutanağıyla ilgili işlemlerde de yine Başkanlığımız hazırlıklarıyla yetkilidir.

BAŞKAN – Sayın Parsak, buyurun.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Karma Komisyonumuz tarafından alt komisyonumuza tevcih edilen görevlerden ilki olarak, müracaat eden 83 adayın tamamının evraklarının incelenmesi suretiyle Anayasa'mızda belirtilen şartların taşınıldığını tespit etmiş olduk alt komisyon olarak.

Diğer bir görev de seçim evrakının hazırlanması. Seçim evrakının hazırlanmasının ötesinde, seçim usulüne ilişkin değerlendirmelere diyeceğim bir şey yok fakat burada bizim için aslolan bu seçim evraklarının tespit edilip onların hazırlanmasıdır. Ona ilişkin usule dair oylama mutlaka Karma Komisyonumuzda yapılacaktır. Bu ikinci fasıl görevimizle ilgili olarak ben de sizin saydığınız gibi bir oy pusulası örneği, bir zarf örneği, bir oy tasnif tutanağı örneği, bir devam cetveli örneği, bir de tasnif komisyonu tutanağı örneğinin yeterli olduğunu düşünüyorum. Burada özellikle oy pusulasının yapılacak üye seçimine ilişkin niteliği haiz ve o anlamda bir tartışmaya meydan vermeyecek şekilde ve Meclisimizin genel teamüllerine uygun biçimde olması yeterlidir. Zarfın gizli oy ilkesini temin edecek mahiyette olması yeterlidir. Diğer oy tasnif tutanağı, devam cetveli ve tasnif komisyonu tutanağına ilişkin de yine Meclisimizin bu konudaki müktesebatına uygun mahiyette evrakların Komisyonumuz tarafından hazırlanmasını ve zannediyorum yine teamüllerimize uygun olarak bir üyemize verilecek yetkiye binaen, onun buna ilişkin evraklarının da son kontrolünü yapması çerçevesinde de yetkilendirilmesini ben öneriyorum. Böylelikle, zannediyorum, biz alt komisyon olarak Karma

Komisyonumuzun tarafımıza tevcih etmiş olduğu görevi bihakkın yerine getirmiş olacağız. Sonrasında da ilan edildiği çerçevede önümüzdeki salı günü saat 15.30'da Karma Komisyonumuz toplandığında bizim bu hazırlıklarımız doğrultusunda gerekli işlemleri yapmaya devam edecektir.

Ben tekrar bu alt komisyonda görev yapan milletvekili arkadaşlarımıza da ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Parsak.

Buyurun Sayın Birkan.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ben de aynı şekilde katılıyorum hem Hakan Bey'in hem Sayın Parsak'ın özetlemiş olduğu şekilde. Alt komisyonumuz olarak bu hususları üst komisyona sunmak üzere belirlemiş olalım. Bu sistemin de bir karışıklığa mahal vermeyeceği ve iradenin de tam olarak seçime yansiyacağı kanaatindeyim.

Hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Evet Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Alt komisyon olarak Karma Komisyonun bize vermiş olduğu görevi tamamlamış bulunuyoruz. Özellikle başvuruların Anayasa'da belirtilen şartları haiz belgelerden oluşup oluşmadığı yönündeki detaylı incelemeleri üyelerimiz huzurunda gerçekleştirdik ve yapılan başvuruların belirtilen şartlara haiz oldukları da görülmüş oldu.

Seçim usulüyle ilgili, evet, detaylı bir çalışma yapmamız gerekiyordu, bunu da yaptık çünkü başlangıçta şöyle karmaşık bir şey gibi gözüküyor, usulü iyi belirlemek gerekiyor çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi ilk kez HSK'ya üye seçecek. Bu usul tabii bundan sonra da izlenecek yöntem açısından belki bir teamüle yol açacağı için dikkatli olmamız gerekiyordu. Bu anlamda da üyelerimize teşekkür ediyoruz. Seçimin daha sağlıklı ve Anayasa ve İç Tüzük'te belirtilen kurallara uygun gerçekleşmesi adına güzel bir yöntemin bulunduğu kanaatindeyim çünkü her bir üyelik için ayrı ayrı oylama yapılarak oylama sırasında herhangi bir karışıklığa meydan verilmemesinin de önüne geçilmiş oldu.

Burada -belki tutanağa geçmedi- şimdi Yargıtay kontenjanı 3, Danıştay kontenjanı 1, YÖK ve avukat kontenjanı -birlikte- 3. Bunların seçimlerinde Yargıtaya her bir üyelik için seçimi tamamladıktan sonra mı Danıştaya geçeceğiz yoksa her bir kontenjanın birer üyelerini bitirdikten sonra mı diğer kısmına geçeceğiz, onu da netleştirmekte fayda var.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Bizim görevimiz değil o bence, Karma Komisyon karar verecek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yok, usul açısından diyorum, usul açısından. Ya, burada benim kanaatim... Her bir üyelik için, mesela Yargıtayın 1 üyeliği için seçim yaptıktan sonra Yargıtayın diğer üyesine mi geçeceğiz yoksa Danıştayın üyesine mi geçeceğiz?

BAŞKAN – Yok, onu söyledik ya, Yargıtay bittikten sonra ikinci üyesine geçeceğiz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yargıtayın 3 üyesi de seçildikten sonra yani 3 üyesinin 9 adayı... Orayı netleştirmedik yalnız, onu ben...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Bizim bence böyle bir görevimiz de yok yani Karma Komisyon...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şöyle ama yani zaman kazanmak için...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şimdiden yöntemi belirleme açısından... Ben bunu soracaktım.

Teşekkür ediyorum.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Şöyle düşünelim onu: Üyelerin kaynağını düşünmeden... Bir üyenin seçimi şeklinde düşünelim, onun geldiği yeri düşünmeyelim, üyenin seçimi... Çünkü Yargıtay üyeliğinin seçiminden sonra liste tanzimi zaman alabileceği için 1'inci Yargıtaydan seçilir, 2'inci Danıştaydan seçilebilir veya avukat seçilebilir, o arada Yargıtay listesi hazırlanır.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani şimdiden belirlemekte fayda var.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Gerek yok aslında ona ya. Dolayısıyla, biz 7 tane ayrı oylama yapacağız.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Evet yani orada üyeliğin kaynağını belirtmeye gerek yok, bağlayıcı olur.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şu açıdan diyorum: Bir karışıklık... Yani, Yargıtay üyelerini belirliyoruz, bir çırpıda, işte, 3 oylama yaparak Yargıtayı bitirmiş oluruz, sonra Danıştaya geçmiş oluruz.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Hiç ona gerek yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Öyle mi yapalım yoksa...

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Yok, yok, şöyle düşünelim, biz şöyle alalım kararı, Sayın Parsak'ın dediği gibi, bu Karma Kurulda da görüşülecektir, 7 üye için ayrı ayrı seçim yapacağız. Üyenin kaynağı vesaire o ayrı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kaynak önemli değil diyorsunuz, tamam.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Evet.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – O da oradaki işleyişe göre zaten gene sizin dediğiniz noktaya gelir ama biz buradan bağlayıcı bir şey de çıkarmayalım, zaten yetkimiz de değil yani.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tamam.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çavuşoğlu.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben de aynı kanaatleri taşıyorum. Bu esas Karma Komisyonun yetkisindeki bir husus. Önemli olan burada her seçici üyenin aldığı pusulayı, bir oy pusulasını hangi üyelik için almışsa ona ilişkin üç katı aday belirleyerek –en fazla 3 dedi zaten Sayın Başkan- kutuya atması ve tasnif sonucunda o üyelik için Genel Kurula çıkacak isimlerin belirlenmesi.

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, dün itibarıyla tarafımıza verilen, Karma Komisyonun alt komisyonu olarak bizimle ilintilendirilen ve en fazla üç gün içerisinde tamamlamamız istenen çalışmalara dair iki gündür yoğun bir çalışma ve uzun bir mesai harcandı. Ancak, mevcut uygulamanın bir belki teamül oluşturması gerçeği ve bir şekilde konunun önemi ve hassasiyeti ve özellikle Anayasa değişikliğinden yürürlüğe girecek ilk maddelerden biri olması sebebiyle bu titizlikle bir çalışma da zaten beklenen idi. Ben o sebeple her birinize bu konudaki hassasiyetiniz, gayretiniz, yapıcı ve yol gösterici tavsiye ve tespitleriniz için de ayrıca teşekkür ediyorum. Bu kapsamda zaten biraz önce zabıtlara da giren tespitlerimiz ve nihayetinde seçimlerin nasıl olacağı konusundaki beyanlarım çerçevesinde Karma Komisyon Başkanlığı gerekli hazırlıkları yapacak ve nihayetinde hem redaksiyon hem de son çalışmaların nihayete erdirilmesi anlamında her birimizin -veya bir arkadaşımıza yetki veririz- takibi anlamında onu da oylayabiliriz.

O konuda da Başkanlığın yetkili kılınmasını oylamaya sunuyorum ve bu konuda yetki verilmesi hususunun, bu talebin oylarınıza sunumuna karar veriyoruz ve oyluyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Gerekli çalışmaların yapılması, raporun hazırlanması ve kontrolünün yapılarak tarafımıza verilen konularla ilgili Karma Komisyona raporun sunulması için gerekli çalışmaları yapacağız.

Ben tekrar hepinize teŖekkür ediyör ve toplantımızı kapatıyorum.
Hayırlı uğurlu olsun.

Kapanma Saati:18.21

